

Store aktører på havet går sammen for at sikre bedre miljøkrav ved udbygning af havvindmøller

Der skal være højere krav til at sikre biodiversitet, til at genoprette naturen og til at overvåge miljøpåvirkninger, når man udbygger på havet. Sådan lyder nogle af de anbefalinger, som Tænketanken Hav og dets medlemmer - bl.a. Ørsted, RWE, Green Power Denmark og Danmarks Naturfredningsforening - nu er enige om.

I de kommende årtier skal der bygges tusinder af havvindmøller i Nordsøen og Østersøen - i et hidtil uset tempo - for at bekæmpe klimakrisen og dennes påvirkning af naturen. Der mangler dog langt bedre miljøkrav til udbygningen af havvindmøller, der mangler generelt bedre beskyttelse og genopretning af havmiljøet, ligesom der mangler væsentlig viden om havvinds samlede miljøpåvirkninger.

Derfor har Tænketanken Hav og dens medlemmer udarbejdet en række fælles anbefalinger til myndigheder i forbindelse med den kommende udbygning af havvind. Anbefalingerne skal sikre bedre miljøhensyn og vidensindsamling, så den markante udvikling af vedvarende energi ikke risikerer at forværre den biodiversitetskrisen, Danmark og verden befinder sig i - men i stedet bidrager til genopretning af havmiljøet.

Blandt anbefalingerne er:

- at stille krav om at indtænke naturen i selve havvindanlægget - for eksempel ved at skabe levesteder for lokale planter og dyr - såkaldte Nature Inclusive Design-tiltag,
- at stille krav om at rette op på tabt natur i eller uden for havvindanlægget - for eksempel i form af at plante ålegræs eller udlægge stenrev,
- at væsentlige miljøpåvirkninger overvåges i anlægs- og driftsfasen, og at områder til havvind udpeges ud fra en grundig vurdering af, hvor der forventes at være mindst mulig påvirkning på miljøet,
- at der igangsættes forskning og undersøgelser af essentielle videnshuller om effekterne på naturen ved udbygningen,
- at relevante aktører inddrages i planlægning af havvind, så sameksistens mellem erhverv på havet kan udvikles.

”Bedre miljøhensyn og genopretning er ikke kun nødvendige for vores pressede havmiljø, men også for havets evne til at regulere klimaet og optage CO₂. Det er derfor afgørende for naturen og den grønne omstilling, at vi også tænker havmiljø og biodiversitet ind, når vi bygger fremtidens vindmøller på havet. Hvis vi investerer og udvikler bæredygtige løsninger og tager hensyn til naturen i havet, kan det desuden give konkurrencefordele til danske virksomheder, der opererer på havet. Derfor er det også glædeligt, at vores medlemmer - med så forskellige interesser på havet - er blevet enige om de her anbefalinger. Nu håber vi, at de bliver en del af fremtidens udbud”. Siger direktør i Tænketanken Hav, Liselotte Hohwy Stokholm.

”Hos Ørsted har vi en ambition om, at alle nye vedvarende energiprojekter, vi idriftsætter, senest fra 2030 skal have en nettopositiv indvirkning på biodiversitet. Derfor støtter vi Tænketanken Havs arbejde med at få belyst, hvordan vi sammen med andre aktiviteter på havet sikrer en bæredygtig forvaltning af vores farvande. Vi har brug for en massiv udbygning af havvind for at nå klimamålene, og det skal ske i balance med naturen”, siger Filip Engel, Vice President for bæredygtighed, public affairs, branding og marketing i Ørsted.

“Verden står over for både en biodiversitets- og en klimakrise. Dyrearter, habitater og hele økosystemer er under pres, samtidig med at de globale temperaturer fortsat stiger med hidtil uset hastighed. Til trods for de to kriser er to alen af samme stykke, bliver de til tider set som hinandens modsætninger. Dette u hensigtsmæssige modsætningsforhold resulterer i konflikter, hvilket er meget uheldigt, da begge kriser kalder på ambitiøse løsninger: Vi har brug for meget mere vedvarende energi såvel som aktiv beskyttelse og genopretning af naturen. Vi mener, løsningerne på begge kriser går hånd i hånd, og derfor glæder det os, at vi i dag i fællesskab kan præsentere en række anbefalinger. Kun med dialog og fælles løsninger når vi i mål.” Siger Kristine van het Erve Grunnet, afdelingschef for VE i Green Power Denmark.

“Det er alle tiders, at vi nu kan gå ud med fælles anbefalinger, der sikrer hensyn til alle slags vinger på havet, både dem af glasfiber og dem med fjer. Især fokus på at undersøge effekter af forstyrrelser og sikre mindst mulig påvirkning af miljøet er meget positivt for de millioner af rastende og fældende vandfugle, der samles i nogle af verdens største kendte koncentrationer udenfor yngletiden i de danske farvande. Her har Danmark et meget stort internationalt ansvar for at sikre fuglenes trivsel.” Udtaler Hans Meltofte, formand for Naturpolitisk Udvalg i Dansk Ornitologisk Forening / BirdLife Danmark.

Læs alle anbefalingerne på taenketankenhav.dk/publikationer

Kontakt:

Pressechef Emil Lee Madsen, elm@taenketankenhav.dk, tlf: 30 92 00 10.

Fakta:

- Anbefalingerne er udarbejdet af Tænketanken Hav på baggrund af vidensindsamling, erfaringer fra udlandet og drøftelser med og input fra relevante aktører fra erhvervslivet, organisationer og forskningsverdenen. Anbefalingerne vil i de kommende måneder blive fulgt op af et baggrundsnotat, som uddyber og eksemplificerer anbefalingerne.
- Blandt medunderskriverne af anbefalingerne er markante medlemmer af vindbranchen som RWE, Ørsted og Green Power Denmark, såvel som andre store interessenter på havet som Sund & Bælt, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Fiskeriforening.
- Generelt er miljømæssig regulering til beskyttelse af havmiljøet mangelfuld sammenlignet med regulering på land. Danmark har tiltrådt internationale konventioner om beskyttelse af havmiljøet og har lovgivning som konsekvens af EU's direktiver på området, men er endnu langt fra målet om god miljøtilstand i havet.

Tænketanken Hav er stiftet i 2021 på initiativ af Velux Fonden. Det er en uafhængig, vidensbaseret tænketank og medlemsorganisation, der står i spidsen for samarbejde mellem virksomheder, organisationer og beslutningstagere, der vil bidrage til et sundt hav og en blå omstilling til en bæredygtig brug af havet.